

ROYALSCAPE
DIRAJA
Pelancongan
BANDAR DIRAJA
KUALA KANGSAR

ZURINA AHMAD SAIDI
ZURINAH TAHIR

PENERBIT UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA
BANGI • 2024
www.ukm.my/penerbit

Cetakan Pertama / *First Printing*, 2024
Hak Cipta / *Copyright* Universiti Kebangsaan Malaysia, 2024

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukarkan ke dalam sebarang bentuk atau dengan sebarang alat juga pun, sama ada dengan cara elektronik, gambar serta rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Penerbit UKM terlebih dahulu.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from Penerbit UKM.

Diterbitkan di Malaysia oleh / *Published in Malaysia by*
PENERBIT UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA
43600 UKM Bangi, Selangor Darul Ehsan, MALAYSIA
www.ukm.my/penerbit
e-mel: penerbit@ukm.edu.my

Penerbit UKM adalah anggota / *is a member of the*
MAJLIS PENERBITAN ILMIAH MALAYSIA /
MALAYSIAN SCHOLARLY PUBLISHING COUNCIL
PERSATUAN PENERBIT BUKU MALAYSIA /
MALAYSIAN BOOK PUBLISHERS ASSOCIATION
No. Ahli / *Membership No.* 198302

Atur huruf oleh / *Typeset by*
PENERBIT UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA
43600 UKM Bangi, Selangor Darul Ehsan, MALAYSIA

Dicetak di Malaysia oleh / *Printed in Malaysia by*
PEWARIS GEMILANG SDN. BHD.
No. 27G, Jalan Putra 8, Taman Kajang Putra,
43000 Kajang, Selangor Darul Ehsan, MALAYSIA



Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan
Perpustakaan Negara Malaysia
Rekod katalog untuk buku ini boleh didapati
dari Perpustakaan Negara Malaysia
ISBN 978-629-486-182-4

Kandungan

Senarai Jadual & Rajah ... 7

Senarai Singkatan ... 9

Prakata ... 11

BAB 1 *Royalscape* Diraja: Satu Pelancongan Bandar Diraja di
Malaysia ... 13

BAB 2 Bandar Diraja: sebagai Destinasi Pelancongan
di Malaysia ... 22

BAB 3 Konsep Pelancongan Bandar Diraja ... 42

BAB 4 *Royalscape* Diraja: sebagai Kerangka Pelancongan Bandar
Diraja ... 53

BAB 5 Teori Pelancongan Diraja ... 66

BAB 6 Bandar Diraja Kuala Kangsar ... 77

BAB 7 Destinasi Kunjungan Pelancong ... 91

BAB 8 *Royalscape* Diraja: Asas Utama Model Bandar Diraja ... 114

BAB 9 Model Pembangunan Pelancongan Bandar Diraja ... 125

Rujukan ... 139

Indeks ... 159

Prakata

Penulisan buku ini bertujuan berkongsi hasil penyelidikan mengenai *royalscape* diraja pelancongan Bandar Diraja Kuala Kangsar. Naskhah ini telah ditulis semula dalam bentuk buku yang mana hasil asalnya adalah dalam bentuk tesis penyelidikan bertajuk Pengalaman Pelancongan Berdasarkan Model Pembangunan *Royalscape* Bandar Diraja Kuala Kangsar daripada Perspektif Pelancong Domestik pada tahun 2023. Ia ditulis semula berdasarkan beberapa topik terpilih dalam format buku yang lebih padat dan mudah difahami agar dapat menarik minat masyarakat untuk membacanya.

Buku ini mengandungi sembilan bab. Bab pertama tertumpu kepada pengenalan *royalscape* Diraja sebagai sebuah pelancongan bandar diraja di Malaysia yang menumpukan pengenalan kepada keseluruhan buku yang dilaksanakan oleh penulis kerana ia merupakan garis panduan utama. Selain itu, memberikan kefahaman kepada pembaca untuk mengikuti serta memahami inti pati dan kandungan yang terdapat dalam kajian yang dilaksanakan.

Bab kedua membincangkan secara mendalam tentang bandar diraja sebagai destinasi pelancongan diraja di Malaysia. Kemudian memberi pengkhususan kepada konsep bandar diraja, bandar diraja di Malaysia, warisan ketara dan tidak ketara, *royalscape* Bandar Diraja Kuala Kangsar sebagai tarikan pelancongan dan diakhirnya membincangkan tentang pengalaman pelancong terhadap bandar diraja. Penulisan buku di bab ketiga membincangkan tentang konsep pelancongan bandar diraja serta diikuti bab keempat memperkenalkan *royalscape* diraja sebagai asas kerangka pelancongan bandar diraja. Penulisan bab kelima dalam buku ini berkaitan dengan teori pelancongan bandar diraja yang terbahagi kepada dua iaitu Teori Tatapan Pelancong (*Tourist Gaze Theory*) dan Konsep Ekonomi Pengalaman (*Model The Four Realms*).

Bab keenam menjelaskan mengenai Kuala Kangsar, Perak. Seterusnya dalam bab ketujuh menumpukan kepada tarikan utama, kedua dan ketiga pelancongan di Bandar Diraja Kuala Kangsar. Dalam bab tujuh, buku ini membincangkan mengenai aktiviti-aktiviti yang dominan dilakukan oleh segmen pelancong dan segmen pelancong yang manakah yang

mendominasi destinasi-destinasi utama, kedua dan ketiga. Bab kelapan buku ini membincangkan tentang *royalscape* diraja sebagai asas utama model bandar diraja. Terdapat tujuh asas perwakilan atau dikenali sebagai *royalscape* iaitu fizikal, estetika, tapak warisan, budaya, interaksi sosial, pendidikan dan hiburan. Seterusnya di bab sembilan memerihalkan model pembangunan pelancongan bandar diraja dalam membentuk pengalaman dari kaca mata pelancong domestik.

Buku ini mempunyai kekuatan dan keistimewaan yang tersendiri yang mana ia merupakan sebuah buku ilmiah yang pastinya memberi perkongsian yang bermanfaat kepada semua pembaca. Penghasilan buku ini banyak dibantu oleh pelbagai pihak baik secara langsung mahupun tidak langsung. Jutaan terima kasih diucapkan kepada semua yang memberikan tunjuk ajar, menyelia dan menasihati serta membantu dalam penulisan buku ini. Terima kasih kepada Universiti Kebangsaan Malaysia atas pemberian dana bagi penerbitan buku ini (DPB-2023-154). Terima kasih kepada Penerbit UKM yang telah bekerjasama menerbitkan buku ini dengan jayanya. Harapan kami agar buku ini dapat memberikan manfaat dan pengetahuan kepada kumpulan sasaran pembaca ahli akademik, pelajar, pihak industri dan semua pembaca sekali gus dalam meningkatkan minat masyarakat dalam bidang ini.

Sekian, terima kasih.

Zurina Ahmad Saidi

Zurinah Tahir